

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

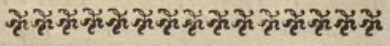
[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

state majorem communicando, sicque adeo Hierarchicæ subordinationis gradationes intra Ecclesiam decernendo: prout circa ipsam quoque Galliam à Romanis Pontificibus facturatum esse, mox ostendetur.

47. Nam quintò. Ipsemet Ellielius præfenti §. 10. profitetur, Arelatensem Episcopum in Gallia Sedis Apostolicæ Vicarium constitutum legi Epist. 5. hujus Pontificis ad Galliæ Episcopos, ubi hujus Vicariatus prærogativas etiam videre licet. Cujus Vicariatus jura latius extendisse videtur Symmachus Papa Epist. 10. ad Episc. Arelat. Eundem Vicariatum in Gallijs confirmat Auxanio Vigilius Epist. 8. & Pelagius Epist. 21. Gregorius item Magnus vices suas in Regno Childberti, usumque Pallij Vigilio Arelateni concessit lib. 4. Epist. 40. Ac demum Ioannes VIII. suas in Gallia vices Rothagno Episcopo Arelateni commisit. Idem postea titulus Bonifacio Moguntino Episcopo delatus est à Zacharia Papa Epist. 5. Rhemensis insuper Metropolitæ Primatum suæ Diœceles concessit Adrianus I. Epist. 15. ad Tilpinum Rhemensem. Trogoni Metensem Episcopo suum Vicariatum tribuit Sergius, juxta ejusdem Pontificis Epistolam relacam Tom. 7. Conciliorum columnâ 1799. Ioannes VIII. Vicariatum in Galliæ & Germaniæ provincias contulit per litteras ad Episcopos Galliæ datas, & relatas Tom. 9. Concil. pag. 221. Denique Gregorius VII. Primatum Ecclesiæ Lugdunensi concessit super quatuor Provincias, juxta litteras adductas Tomo 10. Conciliorum columnâ 220. & 221. quam Primatus, aut Vicariatus potestatem à Romanis Pontificibus Episcopis Gallicanis concessam, Ellielius circa finem disti §. 10. revocat ad sequentia capita: tum Formatarum tribuendarum, tum convocandi Concilij Diœcesani: tum referendi ad Pontificem de majoribus causis, tum cavendi, ut Canones observarentur, fidelesque maneret illibata: superaddito quandoque etiam jure appellacionum à Metropolitanorum judicijs. En igitur clara inter Galliam argumenta præminentiarum Ecclesiasticarum in Metropolitanos & Primates collata per auctoritatem Apostolicam Romanorum Pontificum.

DISQUISITIO XI.

Quanta sit Romano Pontifici auctoritas erga jura Regia, causas Ecclesiasticas præsertim concernentia?

§. I.

1. Hæc disquisitioni ansam præbent, quæ tertio Declarationis à Clero Gallicano Parisijs anno 1682. editæ articulo habentur asserta: Valere scilicet regulas, mores, & instituta à Regno & Ecclesia Gallicana recepta. Num enim sub Regni institutis ac moribus, seu regulis hujusmodi intelligendæ etiam ex consuetudine, ac præsentia Galliæ jura, quæ ex Petro Pu-

teano de particularibus seu Regni, seu Ecclesiæ Gallicanæ libertatibus; nec non à Petro de Marca de concord. Sacerdotij ac Imperij; uti etiam à Richerio circa Ecclesiasticam & politicam potestatem jacitari solent, tamen præacti Puteani volumen, statim, ac prodijt in lucem, fuerit improbatum à Rege Christianissimo simul & Gallicano Clero. Quia verò ipsissimus hic liber Regni Gallicani Politicis ut plurimum est in usu, operæpretium visum est, ejus saltem Summarium limpidos vitæ sanctorum fidei puritatis studiosorum ob oculos ponere, ad effectum, à Christiani orbis partibus arceri periculosissima ejusdem axiomata. Quibus tamen consultò est præmittenda spiritalis ac temporalis potestatis distinctio ab ipsismet etiam Jurisconsultis Gallicis per Authorem tract. de libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ lib. 10. cap. 1. relatis egregiè asserta & comprobata.

ARGUMENTA
Caroli Fevret tract. de abusu lib. 1. cap. 7. n. 10. illius duplicis potestatis discrimen ostendentis & probantis.

2. Hic igitur Author affert in hunc finem duos sequentes Canones. Unus in Cap. Duo sunt. dist. 96. adductus ita se habet: Duo sunt, quibus principaliter hic mundus regitur, auctoritas sacra Pontificum, & Regalis potestas. Alter ab eodem citatus Canon ita se habet: Si Imperator Catholicus est, (quod salva pace ipsius, dixerimus) filius est, non Præsul Ecclesiæ. Quod ad Religionem competit, discere ei convenit, non docere: habet privilegia suæ potestatis, quæ administrandis legibus publicis Divinitus consecutus est, ut ejus beneficij non ingratus contra dispositionem celestis ordinis nil usurpet. Ad Sacerdotes enim Deus voluit, quæ Ecclesiæ disponenda sunt, pertinere, non ad sæculi potestates, quas, si fideles sunt, Ecclesiæ suæ Sacerdotibus voluit esse subiectas. Imperatores Christiani subdere debent executiones suas Ecclesiasticis, non præferre. Idem omnibus istius distinctionis Canonibus statuatur.

3. Adducit etiam Fevretus ex Can. Quoniam. dist. 10. qui pars est Canonis, Cum ad verum. dist. 96. hæc verba nonnihil immutata: Sic Deus a se ipsis proprijs, & dignitatibus distinctis utriusque potestatis officia discrevit, ut & Christiani Principes pro æterna vita Pontificibus indigerent. & Pontifices pro cursu temporalium Imperialibus legibus uterentur. Quatenus spiritualis actio à carnalibus distet incurfibus; & militans Deo, negotijs non se implicet secularibus: ac vicissim Divina non attingat, qui est temporalibus intentus. Sunt etiam in hac dist. 10. alij Canones huc pertinentes.

4. Laudat Justiniani Novell. 6. in præm. unde parva exscribit, sed, omiffis illis, quæ clarior distinctio designant. Sic autem habet Novellæ 6. præfatio: Maxima quidem in hominibus sunt dona Dei à supernâ collata Clementiâ, Sacerdotum, & Imperium: illud quidem Divinitus administrans; hoc autem humanis præsidens, ac diligentiam exhibens: ex uno eodemque principio utraque procedentia humanam exornant vitam.

A a a Ad-

5. Adjungit Fevretus; à Deo sunt immediatè Papatus & Imperium, & ideo Deus æternus duos constituit Vicarios, unum in spiritualibus, alterum in temporalibus. De Rosell. tract. De potest. Pap. & imp. duas illas potestates distinguit ex eo, quòd una exerceatur in animas, in corpus altera; quòd unius gladius spiritualis sit, alterius autem materialis; quòd non solum actus, seu functiones, sed etiam objecta, & fines diversos habeant; quòd sint duo Principatus, duo genera hominum, duo gladij, duæ jurisdictiones; una spiritualis, altera temporalis. Addit testimonium Synesii Episcopi Tolemæidis.

6. Ex Hincmaro in epist. ad Episcopos quosdam Franciæ profert hæc verba: Sicut in Pontificibus, ac Regibus ordinum sunt divisa vocabula, ita sunt in unaquaque professione divisa ordinationum officia. Ex quodam Procuratore Regio ista; duas illas jurisdictiones, quibus principaliter mundus regitur, à Deo fuisse ab invicem separatas, distinctas, & divisas, ita ut neutra alteri subesser. Ex Poeta Gauthero in gestis Federici Enobarðæ hoc dicitur.

Ecclesiæ regat ille suam, Divinæque jura Temperet, Imperium nobis, fascesque reliquat.

Ex S. Fulgentio lib. de prædest. & grat. sequentia: Quantum pertinet ad hujus temporis vitam, in Ecclesia nemo Pontifice potior, & in seculo Christiano nemo Imperatore celsior.

7. Parum juvaret, nosse distinctionem inter duas illas potestates intercedere, nisi sciretur, quæ sint utriusque munia & officia. Hæc, ut inquit Fevretus, ab eodem Deo assignata sunt, à quo constitutæ sunt ipsæ potestates; scilicet Paralip. lib. 2. cap. 19. unde ista excerptis, aliquibus prætermittis: Omnem causam, quæ venerit ad vos, fratrum vestrorum, ubicunque questio est de mandato, de lege, de ceremonijs, de justificationibus, Amarias sacerdos, & Pontifex vester in his, quæ ad Dominum pertinent, præsidebit. Porro Zabadias filius Ismael, qui est Dux in domo Iudæ, super ea opera erit, quæ ad Regis officium pertinent. Et Deuteron. cap. 7. Si difficile & ambiguum apud te iudicium esse perspexeris inter sanguinem & sanguinem; causam, & causam; lepram, & lepram venies ad Sacerdotes Levitici generis, & ad iudicem, qui fuerit illo tempore. Quocirca Tyrannus observat duorum jurisdictionum differentiam his verbis: In spiritualibus recursus est ad summum Pontificem, & ab inferioribus Principibus, & iudicibus secularibus ad Regem, seu Imperatorem.

8. Denique ambas illas potestates, & inter ipsarum munia distinctionem cunctis nationibus innotuisse, probat Fevretus multis auctoritatibus, quarum luculentissima videtur Bobadilla Hispani lib. 2. politic. cap. 18. cujus est ista sententia; Reipublicæ eversio ex officiorum perturbatione nascitur; speciatim, quòd potestates & Iudices Ecclesiastici, & Sæculares alteri alterorum jurisdictionem invadunt, & administrare, exercere, atque usur-

pare ambiunt utrumque gladium, non redentes, quòd Cæsaris est, Cæsari, & quòd Dei est, Deo. Ita disputat Fevretus; sed utrum cum hæc doctrinâ consentiant, quæ in duobus Tractatibus illius voluminibus scriptis, iudicabit Lector quilibet, si modò ratione utatur, & aliquam iustitiæ legem sequatur, ne dum si pietatem & Religionem,

ARGUMENTA

Petri de Marca lib. 2. de concord. Sacerd. & Imper. cap. 1. à n. 4. duplicis illius potestatis differentias exponens.

Hic igitur Author loco cit. ita rem hanc prosequitur. Quibus finibus regi debeant supremæ illæ potestates, inquit Marca n. 4. scilicet antiqui Patres nobis præverunt; ut difficile non sit, tritissimâ viâ eorum vestigia sectari, nisi quis male consulto, & datâ operâ in errores impingere. Regium Imperium quietem publicam; Episcoporum sollicitudo salutem æternam hominibus procurat, testante Apostolo: Reges secularibus, Pontifices spiritualibus ordinandis se impendant. Verissimè autem subiungit: Quamdiu neutra potestatem in alienos limites insilier, mutuâ concordia res Christiana amplificabitur.

In cuius etiam discriminis probationem sequentia adferuntur argumenta. Prima nempe probatio, est Olij Episcopi Cordubensis ad Constantium Imperatorem admonitio à S. Athanasio in epist. ad solitariam vitam agentes relata: Tibi Deus, inquit Osius, imperium commisit; nobis, quæ sunt Ecclesiæ, concedidit. Et quoadmodum, qui tuum imperium malignis oculis carpit, contradicere ordinationi Divinæ: ita & tu cave, ne, quæ sunt Ecclesiæ, ad te trahens, magis erimini obnoxius fias. Date, scriptum est, quæ sunt Cæsaris, Cæsari; & quæ sunt Dei, Deo. Neque igitur fas est nobis in terris imperium tenere, neque in Thymiamatum, & Sacrorum potestatem habere, Imperator. Constantiam illam longè postea imitatus est S. Theodorus Studita Leonem Armenum sic allocutus; ut testatur Theophrastus in vita S. Nicetæ apud Surtium ad diem 2. Aprilis: Respondit autem, & Theodorus vobis hinc Ecclesiæ Magister, Dux Studitarum: nectentes nunc, & Imperator, Ecclesiasticum statum dissolvere; ait enim Apostolus: Quosdam quidem posuit Deus in Ecclesia primùm Apostolos, deinde Prophetas, tertio Pastores & Doctores ad perfectionem Sanctorum; non dixit Reges. Tibi quidem, & Imperator, civilis status, & exercitus commissa est. Hæc igitur cura, Ecclesiam autem Pastores & Doctores (ut ait Apostolus) derelinquit. Ita Theodorus Leoni Armeno anno 814.

Secundâ. SS. Patres, & alios Scriptores, nonnullos etiam Imperatores refert Marca, Gregorium Nazianzenum, Isidorum Pelusiotam, Joannem Chrysostomum, Synesium, Gelasium, Symmachum, Gregorium II. Nicolaum I. Innocentium III. Metrophanem, Valentianum, Justinianum, & Ludovicum Pium. Concludit; Possent in hanc sectentiam plurimos Ecclesiæ Gallicanæ Autores laudare, Hinc-

marum, Ivo nem, Bernardum, Petrum Blesensem, sed fatius esse duxi, in re nota parcere diligentia, quam nimia sedulitate fastidium movere Lectori. Addit tamen testimonium Lupi Ferrariensis episcopi. 18. scribentis, quod Christus potestatem suam ad gubernandam Ecclesiam in Sacerdotes divisit & Reges; ut, quod sancti docerent Pontifices, & ipsi implerent, & impleri facerent devotissimi Reges.

Reflexio

Authoris tract. de libertat. Ecclesie Gallic. cit. lib. 10. cap. 1. à n. 11.

12. Hic Author hunc in modum concludit. Nempe Petrus de Marca n. 5. dixerat, Gelasij potestatis utriusque terminos constituentis definitionem amplexos esse Gregem, Episcopos, & Proceres Ecclesie Gallicanae in Concilio Parisiensi, & in libris Capitularium. Rem eandem postea prosecutus est anno 1646. in libello Barcinone edito, & libris de concordia, dum iterum prodierunt in lucem, praefixo.

13. Posito igitur illo principio tanquam certissimo, & omnium sententia improbatum; nimis distat spirituale à temporali, sacrum à profano, quam ut possint eorum limites sinceri, ac veritatem & iustitiam potius, quam proprium commodum, & honorem sectantis Judicis cognitionem effugere. Si quæ post examen superest difficultas, aut obscuritas, ab iniquo affectu plerumque ortum habet, nec unquam vulgata illæ allegationes, executionis Canonum, possessorij, abusus Ecclesiasticæ potestatis, ac similia, probabilem æquis hominibus, nedum Deo infinitè sapienti, & iusto, efficient alienæ jurisdictionis usurpationem. Sed quoniam communia, & ut Dialectici loquuntur, abstracta non ægrè conceduntur, quia non incommodant, descendamus ad singularia, percurramusque Capita Libertatum Ecclesie Gallicanae, ad quæ revocata sunt à Puteano illarum probationes.

J. II.

Summarium ex Petri Puteani axiomatibus circa Regni Francici libertates collectum, una cum refutatione eorundem, conclusionæque super iisdem reflexivæ.

Axioma primum Puteani ex ejusdem 4. & 5. capite.

14. Hic Author locis insinuat contendit, Regios quoque Officialiales, dum sua exercent officia, non posse subijci excommunicationibus.

Refutatio istius axiomatis.

15. Auctor tract. de libert. Ecclesie Gallic. lib. 10. cap. 3. à n. 2. respondet in hæc verba. Scimus æquidem, Franciæ Regibus plurima privilegia, etiam circa censuras, à Summis Pontificibus esse concessa, quibus, ut liberè

gaudeant, nemo debet ægrè ferre. Quocirca ita monet D. Petrus de Marca lib. 3. cap. 10. n. 3. Sanè dubitandum non est, quin eximia quædam jura in rebus Ecclesiasticis Reges nostri obtineant, quæ cæteris Principibus hodie non competunt. Quod nulli mirum videri debet, qui privilegiorum multitudinè ex officiorum magnitudine metietur. Conturbaret profectò Ecclesia Romana, nec suppeterent illi facultates, quibus cum Gallorum Regibus cederet, nisi liberalitatis, & perfectæ donationis titulo, immensam beneficiorum suorum mole in eam contulissent. Si ergo liberalitate Pontifices rependere volunt, quod ex mera donantium liberalitate consecuti sunt, non est, cur cæteri Principes nobis invident benigniorem erga Reges nostros Romanæ Sedis remissionem. Certent nobiscum liberalitate, tunc integrum illis erit, de privilegio quoque nobiscum certare.

16. Meruit, inquit Clemens V. in diplomate dato Lugduni Kal. Februarij Pont. sui an. 1. charissimi Filij nostri Philippi Regis Francorum illustris, sincerae devotionis ad Nos, & Ecclesiam Romanam integritas, & progenitorum suorum præclara merita meruerunt; meruit insuper fida Regnicularum pietas, ac devotionis sinceritas, ut tam Regnum, quam Regem favore benevolo prosequamur. Meruerunt igitur Christianissimi Principes, Regnumque Christianissimum, non solum ut sua illis jura servarentur illæsa, sed præcipuis & singularibus beneficijs, gratijs, & favoribus ab Ecclesia cumularentur, quæ diu Majorum vestigia sectantes, in Ecclesiam liberaliter refunderent, & in ejus protectionem, & exaltationem inlumerent, quod accepissent ab ea.

17. Sed rem Christianissimi Regis pessimè gerunt, qui eximia, quæ ab Ecclesia obtinuit, privilegia de Jure Communi esse, aut Regiæ Coronæ propria contendunt. Cum enim ipsa rerum natura, & Juris Communis notitia, hujusmodi prærogativas Regi ob suam Coronam competere non posse, certissime suadeant, atque aliunde nullo fulciri privilegio Authores illi, acitè saltem, fateantur injulsi ac violenter usurpatas nemo non suspicatur, quod avitam Regum Gallia pietatem, ac gloriæ splendorem obumbrat.

18. Indultum est plerisque Regibus Gallia, ut ab alijs, quam à Romanis Pontificibus excommunicari non possent: Gallici authores generatim asseverant, Gallia Reges, & eorum Officialiales excommunicari non posse, quæ propositio non solum contra praxin antiquam, sed etiam contra fidem manifestè pugnat, si benignâ interpretatione non temperetur, ac in eo sensu intelligatur, quem præferre videntur verba, quibus apud aliquos Authores; ut apud Carolum Fevret lib. 1. de abusu cap. 6. n. 9. & sequentibus exprimitur; ut scilicet neque ab Episcopis, neque à Summo Pontifice in Principes, aut eorum Officialiales, aut Regna possint ferri censura.

19. Esse de grege Christi (verba sunt Michaelis Maucleri Doctores Parisiensis in Tract. de monarchia Divina Ecclesiastica, & seculari Christiana par. 2. lib. 3. cap. 15.) & non subijci directioni, & correctioni Pastoris à Christo Domino super ovile suum constitui, manifesta contradictio, sine

